

opinió

L'ornitologia a Catalunya

JORDI DALMAU I AUSÀS

Catalunya és un dels països europeus on hi ha, a proporció, més persones afeccionades a l'ornitologia. Els *birdwatchers* (anglicisme amb què popularment es designa els observadors d'ocells) catalans es compten a grapat. Ens situem als primers llocs de la classificació europea quant a nombre d'estudiastes de les aus, tot just darrera de britànics i suecs, que són els capdavanters en això de mirar moixons; i si fa no fa al mateix nivell de finesos i alemanys, que tampoc no es moquen amb mitja màniga a l'hora de fer anar els prismàtics. Aquesta afició diu molt d'un país, perquè per exercir-la cal tenir una personalitat pacient i sensible. No és que es pugui conèixer el tarannà d'una nació segons el nombre d'observadors d'ocells que tingui, però potser fóra un indicador que els sociòlegs haurien de tenir en compte.

D'acord amb aquesta abundància d'observadors, s'han publicat força llibres. El 1956, només un parell d'anys després que al Regne Unit es publicà la primera guia d'ocells moderna del continent, va aparèixer l'obra clàssica de l'ornitologia catalana: Els ocells de les terres catalanes, de Joaquim Maluquer i Sostres. A partir d'aquesta data, es van publicar força treballs de caire comarcal: a l'Empordà,

al Penedès, al Bages, a l'Alt Camp, a Osona, al Pallars Sobirà, i a altres contrades dels Països Catalans. Però no tot han estat obres locals. També s'han traduït al català guies estrangeres de molt renom, com són la tradicional Peterson i la recentment apareguda Jonsson. Fins i tot l'any 1983 es va editar l'Atlas dels ocells nidificants de Catalunya i Andorra, que era dels primers, si no el primer, atlas ornitològic que es publicava a l'Estat espanyol.

Hom podria pensar que, si són una nació amb tantes publicacions ornitològiques i tantes persones pendents del cel, a Catalunya també es fan molts estudis d'ocells. Doncs aquí la lògica falla, perquè resulta que n'estem faltats. En el camp de l'anellament, posem per cas, Catalunya supera, i de molt, a la resta de l'Estat. Només una dada comparativa: entre 1980 i 1993, el Grup Català d'Anellament (G.C.A.) va

anellar 253.388 ocells de 167 espècies. La Estación Biológica de Doñana el segueix a distància amb 84.250 de 109 espècies. Malgrat aquesta quantitat important d'anellaments, alguns anelladors del mateix G.C.A. estan preocupats perquè s'anella molt i s'investiga poc. I aquí hi ha el problema, ja que és malaguanyat que no s'aprofiti tot el potencial que tenim. Bona prova d'això la trobem en el recent Col·loqui d'Ornitologia Pirinenca celebrat a Ordino els passats dies 7 i 8 d'octubre, on la majoria dels estudis exposats van ser francesos i la representació catalana va brillar per la seva gairebé absoluta absència. Llastimosament, algunes de les ponències que els ornitòlegs catalans havien de presentar van ser anulades a darrera hora: els ponents no es van presentar.

És una pena que amb tot els amants de les aus que hi ha en aquest racó de món, no s'investigui més. Les administracions locals, pel seu costat, podrien estimular el coneixement i estudi dels ocells. No caldrien despeses milionàries, sinó accions d'educació a les escoles, habilitació de punts de guaita als llocs més interessants i campanyes de sensibilització ciutadana. Sense dubte, aquestes mesures millorarien la nostra qualitat de vida.

És una pena que amb
tots els amants de les
aus que hi ha en
aquest racó de món,
no s'investigui més.